

DATOS IDENTIFICATIVOS

Psicología: Psicología da arte

Materia	Psicología: Psicología da arte			
Código	P01G010V01302			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	1c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán Galego			
Departamento	Análise e intervención psicossocioeducativa			
Coordinador/a	Pérez Fabello, María José			
Profesorado	Pérez Fabello, María José			
Correo-e	fabello@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es/			
Descrición xeral	Esta materia proporciona aos alumnos un marco teórico-práctico no estudo da percepción, a memoria e o proceso creativo que lles sirva de instrumento para reflexionar no mundo artístico.			

Competencias

Código	
B6	Capacidade de traballar en equipo.
C4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
C22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
C23	Capacidade de comunicación. Aprender a traducir as ideas artísticas para poder transmitilas
C25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
C26	Capacidade de curiosidade e de sorpresa máis para alén da percepción práctica. Desenvolver a percepción mental para alén do retiniano
C27	Capacidade de traballar de maneira autónoma. Desenvolver a capacidade de suscitar, desenvolver e concluír o traballo artístico persoal
C28	Capacidade de traballar en equipo. Capacidade de organizar, desenvolver e resolver o traballo mediante a aplicación de estratexias de interacción
C29	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación
C30	Capacidade de perseveranza. Desenvolver a constancia necesaria para resolver as dificultades inherentes á creación artística
C33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
C34	Capacidade de colaboración con outras profesións e especialmente cos profesionais doutros campos. Identificar os profesionais adecuados para desenvolver adecuadamente o traballo artístico
C37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
O alumnado adquirirá coñecementos básicos dos procesos de percepción e memoria mediante a realización das distintas actividades que se propoñen ao longo do cuadrimestre e as sesións maxistras.	C22 C25 C27 C30
O alumnado adquirirá coñecementos básicos achega do proceso creativo, a imaxinaría mental e os mapas cognitivos mediante a realización das distintas actividades que se propoñen ao longo do cuadrimestre e as sesións maxistras..	C27 C30 C33

O alumnado será capaz de relacionar os procesos de percepción e memoria no proceso artístico a través de propostas de traballos de artista e exercicios de aula.		C26 C27
Os alumnos/*as serán capaces de relacionar o proceso creativo, a imaxinaría mental e os mapas cognitivos na creación artística a través de propostas de traballos de artista e exercicios de aula.		C26 C27
O alumnado será capaz de contemplar distintas posibilidades na resolución dun problema en reflexións na realización de exercicios tanto para contido teórico como prácticas de experimentación.		C26 C29 C37
Os alumnos/*as serán capaces de comprender e valorar distintos discursos nas sesións maxistras e a través de presentación de traballos e exercicios de aula.		C29 C34
O alumnado coñecerá distintos modos para percibir e interpretar acontecementos a través de lecturas.		C22 C34 C37
O alumnado coñecerá distintos criterios de avaliación e aplicaraos a procesos de percepción e memoria mediante a realización de distintas practicas de aula.		C22 C33 C34
Os alumnos/*as coñecerán probas para a creación de imaxes mentais mediante a resolución de distintos tests de imaxe.		C22 C33
O alumnado desenvolverá a habilidade para dialogar e chegar a acordos en traballos en grupo mediante a preparación e defensa dunha práctica de laboratorio.	B6	C23 C28
O alumnado será capaz de defender publicamente un traballo previamente elaborado de forma clara, con linguaxe e actitude correcta.		C23 C29
O alumnado será capaz de realizar un traballo escrito que implique un xuízo reflexivo, respectando os modos e formas academicamente establecidos		C4 C27 C29

Contidos

Tema	
TEMA *I. Introducción	Intereses en Psicología. 1. Obxecto de estudo. 2. Distintas visións. 3. Distintos métodos.
TEMA *II. O mundo da percepción	1. O ollo e a cámara fotográfica. 2. A percepción como *constructo mental. 3. A ciencia da percepción. 4. Principais teorías sobre a percepción.
TEMA *III. Constancia *perceptual	1. Constancia da cor. 2. Constancia da luminosidade. 3. Constancia da forma. 4. Constancia do tamaño.
TEMA *IV. Percepción de obxectos	1. Organización *perceptual. A *Gestalt. 2. Procesamento neuronal. 3. Procesamento *perceptual. 4. Coñecemento, experiencia e procesamento.
TEMA *V. Percepción do espazo	1. Claves *oculomotrices. 2. Claves pictóricas. 3. Claves producidas polo movemento. 4. Disparidade *binocular e *estereopsia. 5. Desenvolvemento da visión *binocular.
TEMA *VI. Ilusións *perceptuales	1. Tipos de ilusións. 2. Ilusión horizontal-vertical. 3. Ilusión da lúa. 4. Ilusión de *Muller-*Lyer. 5. Ilusión de *Ponzo. 6. Figuras ambiguas e imposibles.
TEMA *VII. Memoria. O enfoque do procesamento de información.	1. Rexistro sensorial. 2. Memoria a curto prazo. 3. Memoria a longo prazo. 4. Niveis de procesamento: alternativa ao modelo de almacéns.
TEMA *VIII. Memoria. O esquecemento.	1. Teorías. 2. Trastornos da memoria. 3. Incremento de memoria.
TEMA *IX. Solución de problemas e pensamento creativo.	1. Unidades básicas do pensamento. 2. Imaxinaría mental. 3. Probas de creatividade. 4. Etapas do pensamento creativo. 5. A personalidade creativa.

1. Mapas cognitivos.
2. Coñecemento ambiental.
3. Noción de mapa cognitivo.
4. Investigacións empíricas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	45	75
Prácticas de laboratorio	8	34	42
Traballo tutelado	1	0	1
Traballo tutelado	12	0	12
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	1	8	9
Presentación	3	0	3
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Cartafol/dossier	0	7	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	É unha exposición de os contidos básicos de cada tema. Se fomenta a participación de o alumnado mediante a presentación de cuestións e exercicios para resolver durante as exposicións. A exposición de contidos está apoiada por presentacións PowerPoint que se subirán a a Plataforma virtual Tema.
Prácticas de laboratorio	As prácticas de laboratorio suscítanse para que os alumnos/as teñan un contacto directo con a experimentación de onde xorden os contidos desenvolvidos en as sesións magistrales. En estas prácticas hai que sinalar dous tipos de implicación por parte de os alumnos/as: colaboración en prácticas e asistencia a prácticas. A colaboración en as prácticas implica que o/a alumno/a convértese en experimentador/a e responsabilízase de desenvolver o experimento en a clase. A asistencia a prácticas implica que o/a alumno/a convértese en suxeito experimental e participa en un grupo de control ou experimental. Suscítanse un total de 13 experimentos clásicos relacionado con os contidos de o temario (percepción, memoria e creatividade). Cada experimento está deseñado para ser levado a cabo por un grupo máximo de dous alumnos que se encargarán de desenvolvelo en a clase práctica (baixo a supervisión de a profesora). O resto de os alumnos participan en o experimento como suxeitos experimentais formando parte de un grupo de control ou experimental. Para a colaboración en experimentos crearanse grupos de, como máximo, dous alumnos/as, e tantos grupos como experimentos propóñense para cada un de os cinco grupos de prácticas. A elección de a colaboración en prácticas realizarase en a Plataforma Virtual, onde se atopará un resumo de cada experimento, así como o deseño e o material necesarios para levarlos a cabo. Non se poderá colaborar en máis de un experimento.

Traballo tutelado	<p>TRABALLOS TUTELADOS. 1. TRABALLOS DE ARTISTAS: elixirase un artista cuxa obra, proceso creativo ou experiencia estea relacionado con a temática proposta en a asignatura. Trátase de reflexionar sobre a obra de o/a artista a través de o proceso psicolóxico. O traballo consta de unha pequena introdución en a que se fala de o proceso psicolóxico, unha contextualización en a que se inclúe o momento histórico e a propia vida de o/a artista, para finalizar con a análise de a obra e a súa proxección en a temática que se analiza. ÍNDICE: introdución, contexto, análise de o traballo de o artista, bibliografía. A extensión mínima de o traballo mecanografiado é de 15 folios a dobre espazo con o tipo de letra Arial 12. Debe incluír bibliografía e estar paginado. O traballo será individual. 2. XOGO PARA ENSINAR ARTE: crear un xogo (de cartas, un xogo tradicional como parchís, oca, etc.) para ensinar arte. U obxectivo é reflexionar sobre as etapas evolutivas en a infancia-adolescencia e telas en conta para deseñar o xogo dirixido a achegar a o neno/a a o mundo de a arte. Pódense incluír os elementos que se consideren adecuados, pero deberán xustificarse: o uso de a cor, determinadas formas, elementos de motivación (como eles mesmos ou persoas vinculadas dentro de a obra[]), etc. É necesario xerar as normas de o xogo (pódense ter en conta normas que xa existen). Separadamente de o xogo e de as normas, entregárase un informe en o que se xustifiquen as distintas características de o xogo en función de a etapa evolutiva a quen vai dirixido. ÍNDICE: etapa evolutiva, características de o xogo, xustificación e bibliografía. O mínimo son 10 folios a dobre espazo e o tipo de letra, Arial 12. 3. IMAXES GUIADAS: elixir unha obra de un/a artista e quitar de o cadro un personaxe (un punto, unha liña, un personaxe[]) que nos servirá de guía para coñecer a o/a a artista e a súa obra. Todo ten que estar documentado e argumentado. Coñecer a etapa evolutiva para ver que é o que pode interesar máis a os nenos de esa idade (motivación) e ter en conta o desenvolvemento cognitivo para adecuar o contido a a idade. O traballo deberá conter un informe con os seguintes pasos: ÍNDICE: introdución (información sobre a etapa evolutiva a quen vai dirixido e por que), presentar a o/a a guía, facer unha viaxe para coñecer a o/a a artista, coñecer a súa cidade e o seu momento histórico. Ej.: imos visitar a o/a a artista a a súa casa, imos ver o seu taller e ensínanos os seus traballos (un ou dous, os máis representativos). O informe terá unha extensión mínima de 15 folios a dobre espazo con o tipo de letra Arial 12. Todos os traballos deben incluír unha portada con o título de o traballo, o nome e apelidos de o/de a autor/a, ano académico e asignatura. Ademais, deben incluír bibliografía e estar paginados. A presentación de traballos farase en PowerPoint, previa revisión de a profesora. O tempo máximo de exposición son 20 minutos. En a Plataforma Virtual de a Universidade (FAITIC), en o apartado PRÁCTICAS, atoparase a información sobre as distintas alternativas, con a posibilidade de introducir a elección correspondente.</p>
Traballo tutelado	Realización de actividades en grupo relacionadas con os contidos de a asignatura.
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Unha parte importante en este apartado é a proposta por parte de os alumnos de preguntas tipo test relacionadas con os distintos temas de a asignatura. As preguntas terán 4 alternativas de resposta, de as cales só unha será correcta. Débese incluír feedback en as alternativas de resposta. As preguntas formuladas que teñan o visto bo de a profesora poden formar parte de próbaa tipo test para avaliar os contidos de as clases magistrales. Propoñeranse outras actividades para traballar os distintos contidos de a asignatura: cuestionarios, exercicios de autoevaluación, estudos de caso, análise de obras, participación en foros e utilización de o WIKI. Estes exercicios desenvolveranse en a Plataforma Virtual TEMA, con datas de entrega e con feedback por parte de a profesora.
Presentación	As presentacións e exposicións, tanto de traballos tutelados como de lecturas, realizarase mediante PowerPoint, previa revisión de a profesora. O tempo de exposición máximo oscilará entre 15 e 20 minutos (incluíndo o tempo de resposta a posibles preguntas por parte de os compañeiros).

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	As prácticas de laboratorio suscítanse para que os alumnos/as teñan un contacto directo con a experimentación de onde xorden os contidos desenvolvidos en as sesións magistrales. En estas prácticas hai que sinalar dous tipos de implicación por parte de os alumnos/as: colaboración en prácticas e asistencia a prácticas. A colaboración en as prácticas implica que o/a alumno/a convértese en experimentador/a e responsabilízase de desenvolver o experimento en a clase. A asistencia a prácticas implica que o/a alumno/a convértese en suxeito experimental e participa en un grupo de control ou experimental. Suscítanse un total de 13 experimentos clásicos relacionado con os contidos de o temario (percepción, memoria e creatividade). Cada experimento está deseñado para ser levado a cabo por un grupo máximo de dous alumnos que se encargarán de desenvolverlo en a clase práctica (baixo a supervisión de a profesora). O resto de os alumnos participan en o experimento como suxeitos experimentais formando parte de un grupo de control ou experimental. Para a colaboración en experimentos creáranse grupos de, como máximo, dous alumnos/as, e tantos grupos como experimentos propóñense para cada un de os cinco grupos de prácticas. A elección de a colaboración en prácticas realizarase en a Plataforma Virtual, onde se atopará un resumo de cada experimento, así como o deseño e o material necesarios para levarlos a cabo. Non se poderá colaborar en máis de un experimento.

Traballo tutelado	<p>TRABALLOS TUTELADOS. 1. TRABALLOS DE ARTISTAS: elixirase un artista cuxa obra, proceso creativo ou experiencia estea relacionado con a temática proposta en a asignatura. Trátase de reflexionar sobre a obra de o/a artista a través de o proceso psicolóxico. O traballo consta de unha pequena introdución en a que se fala de o proceso psicolóxico, unha contextualización en a que se inclúe o momento histórico e a propia vida de o/a artista, para finalizar con a análise de a obra e a súa proxección en a temática que se analiza. ÍNDICE: introdución, contexto, análise de o traballo de o artista, bibliografía. A extensión mínima de o traballo mecanografiado é de 15 folios a dobre espazo con o tipo de letra Arial 12. Debe incluír bibliografía e estar paginado. O traballo será individual. 2. XOGO PARA ENSINAR ARTE: crear un xogo (de cartas, un xogo tradicional como parchís, oca, etc.) para ensinar arte. U obxectivo é reflexionar sobre as etapas evolutivas en a infancia-adolescencia e telas en conta para deseñar o xogo dirixido a achegar a o neno/a a o mundo de a arte. Pódense incluír os elementos que se consideren adecuados, pero deberán xustificarse: o uso de a cor, determinadas formas, elementos de motivación (como eles mesmos ou persoas vinculadas dentro de a obra[]), etc. É necesario xerar as normas de o xogo (pódense ter en conta normas que xa existen). Separadamente de o xogo e de as normas, entregarase un informe en o que se xustifiquen as distintas características de o xogo en función de a etapa evolutiva a quen vai dirixido. ÍNDICE: etapa evolutiva, características de o xogo, xustificación e bibliografía. O mínimo son 10 folios a dobre espazo e o tipo de letra, Arial 12. 3. IMAXES GUIADAS: elixir unha obra de un/a artista e quitar de o cadro un personaxe (un punto, unha liña, un personaxe[]) que nos servirá de guía para coñecer a o/a a artista e a súa obra. Todo ten que estar documentado e argumentado. Coñecer a etapa evolutiva para ver que é o que pode interesar máis a os nenos de esa idade (motivación) e ter en conta o desenvolvemento cognitivo para adecuar o contido a a idade. O traballo deberá conter un informe con os seguintes pasos: ÍNDICE: introdución (información sobre a etapa evolutiva a quen vai dirixido e por que), presentar a o/a a guía, facer unha viaxe para coñecer a o/a a artista, coñecer a súa cidade e o seu momento histórico. Ej.: imos visitar a o/a a artista a a súa casa, imos ver o seu taller e ensínanos os seus traballos (un ou dous, os máis representativos). O informe terá unha extensión mínima de 15 folios a dobre espazo con o tipo de letra Arial 12. Todos os traballos deben incluír unha portada con o título de o traballo, o nome e apelidos de o/de a autor/a, ano académico e asignatura. Ademais, deben incluír bibliografía e estar paginados. A presentación de traballos farase en PowerPoint, previa revisión de a profesora. O tempo máximo de exposición son 20 minutos. En a Plataforma Virtual de a Universidade (FAITIC), en o apartado PRÁCTICAS, atoparase a información sobre as distintas alternativas, con a posibilidade de introducir a elección correspondente.</p>
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	<p>Unha parte importante en este apartado é a proposta por parte de os alumnos de preguntas tipo test relacionadas con os distintos temas de a asignatura. As preguntas terán 4 alternativas de resposta, de as cales só unha será correcta. Débese incluír feedback en as alternativas de resposta. As preguntas formuladas que teñan o visto bo de a profesora poden formar parte de próbaa tipo test para avaliar os contidos de as clases magistrales. Propoñeranse outras actividades para traballar os distintos contidos de a asignatura: cuestionarios, exercicios de autoevaluación, estudos de caso, análise de obras, participación en foros e utilización de o WIKI. Estes exercicios desenvolveranse en a Plataforma Virtual TEMA, con datas de entrega e con feedback por parte de a profesora.</p>

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Prácticas de laboratorio	<p>Avaliación formativa continua Avaliación sumativa: valórase a asistencia, a preparación-documentación, a claridade, a organización de contidos, o traballo en grupo e a actitude. RESULTADOS DE APRENDIZAXE 1-O alumnado será capaz de contemplar distintas posibilidades en a resolución de un problema. 2-Os alumnos/as serán capaces de comprender e valorar distintos discursos. 3- O alumnado coñecerá distintos criterios de avaliación e aplicaraos a procesos de percepción e memoria. 4- Os alumnos/as coñecerán probas para a creación de imaxes mentais. 5- O alumnado desenvolvesen a habilidade para dialogar e chegar a acordos en traballos en grupo.</p>	15	B6 C22 C23 C26 C28 C29 C33 C34
Traballo tutelado	<p>Avaliación formativa continua Valórase a adecuación a as normas preestablecidas por a profesora e a actitude. RESULTADOS DE APRENDIZAXE 1- O alumnado será capaz de relacionar os procesos de percepción e memoria en o proceso artístico. 2- Os alumnos/as serán capaces de relacionar o proceso creativo, a imaxinería mental e os mapas cognitivos en a creación artística. 3- Os alumnos/as serán capaces de comprender e valorar distintos discursos.</p>	5	C26 C27 C29 C34

Traballo tutelado	Avaliación formativa continua Avaliación sumativa: valórase a colaboración e a implicación en as actividades. RESULTADOS DE APRENDIZAXE 1- O alumnado adquirirá coñecementos básicos de os procesos de percepción e memoria. 2- O alumnado adquirirá coñecementos básicos achega de o proceso creativo, a imaxinería mental e os mapas cognitivos. 3- O alumnado será capaz de relacionar os procesos de percepción e memoria en o proceso artístico. 4- Os alumnos/as serán capaces de relacionar o proceso creativo, a imaxinería mental e os mapas cognitivos en a creación artística. 5- O alumnado será capaz de contemplar distintas posibilidades en a resolución de un problema. 6- Os alumnos/as coñecerán probas para a creación de imaxes mentais.	5	C22 C25 C26 C27 C29 C30 C33 C37
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Avaliación formativa e continua. Avaliación sumativa: valórase a utilización de distintas ferramentas, a implicación, as argumentacións e reflexións, e a actitude. RESULTADOS DE APRENDIZAXE 1- O alumnado adquirirá coñecementos básicos de os procesos de percepción e memoria. 2- O alumnado adquirirá coñecementos básicos achega de o proceso creativo, a imaxinería mental e os mapas cognitivos.	5	C22 C25 C27 C30 C33
Presentación	Avaliación formativa e continua Avaliación sumativa: valórase a claridade e a sencillez en a exposición, a compostura e a actitude en a exposición. RESULTADOS DE APRENDIZAXE 1- O alumnado será capaz de defender públicamente un traballo previamente elaborado de forma clara, con linguaxe e actitude correcta.	5	C23 C29
Exame de preguntas obxectivas	Avaliación *sumativa e final: consistirá en unha proba obxectiva sobre os contidos que conforman a materia. A proba constará de 30 preguntas con catro alternativas, de as que só unha é correcta. Esta avaliación *farase en o período de avaliación o final de o *cuatrimestre, en horario de teoría. RESULTADOS DE APRENDIZAXE 1- O alumnado adquirirá coñecementos básicos de os procesos de percepción e memoria. 2- O alumnado adquirirá coñecementos básicos achega de o proceso creativo, a imaxinería mental e os mapas cognitivos. 3- O alumnado será capaz de relacionar os procesos de percepción e memoria en o proceso artístico. 4- Os alumnos/as serán capaces de relacionar o proceso creativo, a imaxinería mental e os mapas cognitivos en a creación artística. 5- O alumnado será capaz de contemplar distintas posibilidades en a resolución de un problema. 6Os alumnos/as serán capaces de comprender e valorar distintos discursos.	60	C22 C25 C26 C27 C29 C30 C33 C34 C37
Cartafol/dossier	Avaliación final de o traballo tutelado: valórase a adecuación a as normas establecidas, a preparación, a claridade, os medios utilizados e o nivel de profundización. RESULTADOS DE APRENDIZAXE 1- O alumnado é capaz de realizar un traballo escrito que implique un xuízo reflexivo, respectando os modos e formas académicamente establecidos.	5	C4 C27 C29

Outros comentarios sobre a Avaliación

Farase unha proba tipo test ao final de o cuatrimestre. En a convocatoria de xullo só se poderá optar a a proba de preguntas obxectivas, aínda que se terá en conta a puntuación alcanzada en distintas actividades durante o cuatrimestre.

Datos de avaliacións extrahordinarias publícanse en a plataforma faitic e na páxina web da facultade:

<http://belasartes.uvigo.é/bbaa/index.php?ide=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CAMPOS, A., **Manual de prácticas de psicología básica**, 1988,

COON, D., **Psicología**, 1999,
GOLDSTEIN, E.B., **Sensación y percepción**, 1999,
LAHEY, B.B., **Introducción a la psicología**, 1999,
MYER, D. G., **Psicología**, 1999,
ROCK, I., **La percepción**, 1985,
SCHIFFMAN, H. R., **La percepción sensorial**, 1981,
VEGA DE M., **Introducción a la psicología cognitiva**, 1984,
COON, D., MITTERER, J. O., **Introduction to Psychology**, 2007,
GOLDSTEIN, E. B., **Sensation and perception**, 2010,
LAHEY, B. B., **Psychology: an introduction**, 2012,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Plan de Continxencias

Descrición

No caso de novos confinamentos que fagan imposible a docencia presencial, nesta materia manteranse os contidos teóricos e prácticos.

Para o desenvolvemento dos contidos teóricos utilizarase a plataforma Fatic con Moodle e o Campus Remoto. Do mesmo xeito procederase nas clases prácticas, as cales están deseñadas para desenvolverse en pequenos grupos en Moodle e coa asistencia do Campus Remoto.

Os distintos tipos de avaliacións desenvólense de maneira similar á situación da docencia presencial, utilizando as plataformas Moodle, especialmente para exames tipo test e autoevaluacións.

As sesións de tutorías, tanto individuais como de grupos pequenos, realizaranse por medios telemáticos a través do campus remoto ou mediante correo electrónico (fabello@uvigo.es).
